

VRNIMO SE V 16. STOLETJE ...

Pri prejšnjih učnih urah smo spoznali obdobje protestantizma. Ugotovili smo, da so takrat nastala pomembna dela za naš narod:

Primož Trubar je napisal prvo slovensko knjigo, dobili smo Dalmatinov prevod svetega pisma, prvo slovensko slovnico Adama Bohoriča ...
Dobili smo slovenski knjižni jezik.

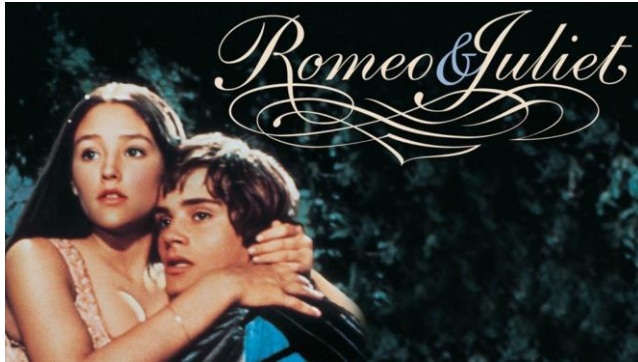
Medtem ko so pri nas šele pisali prve knjige, je bila književnost nekaterih drugih narodov že v polnem razmahu. V Angliji je v tem času ustvarjal svetovno znan dramatik [William Shakespeare](#) (1564-1616). Pisal je gledališke igre, namenjene uprizoritvi v gledališču. Med njegovimi najbolj znanimi deli je zagotovo tragedija [Romeo in Julija](#). Nastala je med letoma 1591 in 1595, izšla pa leta 1595.

Na naslednjih prosojnicah preberite kratko obnovo tega dela.

V Veroni sta okrog 12. stoletja prebivali družini Capulet in Monteg, ki sta bili sprti. Romeo je pripadal Montegom, Julija pa Capuletom. Na plesu, ki so ga priredili Capuletovi, sta se Romeo in Julija spoznala. Takrat Romeo ni vedel, da je Julija edina hči Capuletov, Julija pa ne, da je Romeo edini sin Montegov. Ko sta se tega zavedla, sta bila že strastno zaljubljena. Poznala sta se komajda nekaj ur, ko sta se že poročila.

Kmalu po poroki je Romeovega prijatelja Mercutia zabodel Julijin bratranec Tybalt. Romeo ga je zato ubil in bil izgnan iz Verone. Julija je bila zaradi Romeovega izгона popolnoma nesrečna, vse pa se je še bolj zakompliciralo, ko je izvedela, da so jo starši **zaročili** z grofom Parisom, njenim tedanjim snubcem. Julija je v obupu odšla do meniha, ki jo je poročil z Romeom, in ga vprašala, kaj naj naredi. Ta ji je dal **napoj**, ki jo bo pogreznil v spanec za 42 ur, medtem ko bodo njeni bližnji mislili, da je mrtva. On bo pisal Romeu, mu povedal za načrt in ta jo bo prišel rešit.

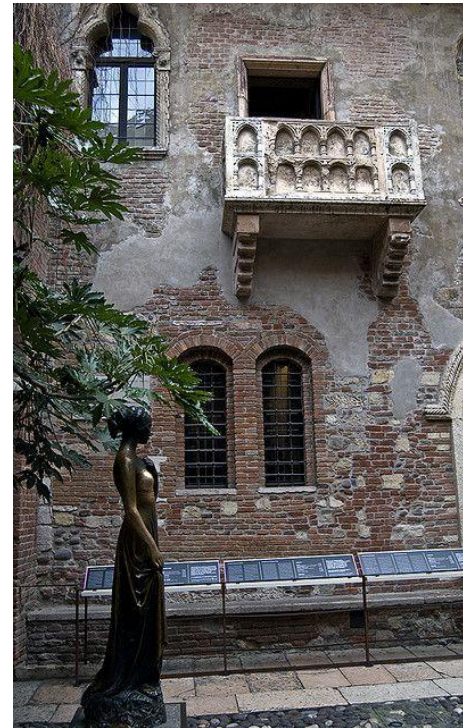
In res: dan pred poroko s Parisom Julija spije napoj, se pogrezne v spanec, vsi Capuletovi pa mislijo, da je **mrtva**. Pokopljejo jo, pogreb pa vidi eden izmed Romeovih prijateljev in mu strašno vest tudi sporoči. Ta ga doseže hitreje kot menihovo pismo. Romeo torej misli, da je Julija mrtva, zato se hitro odpravi v Verono. V Julijini grobnici **spije strup**, saj noče živeti brez nje. Ko se Julija zbudi, vidi mrtvega Romea, zato **se zabode** z njegovim nožem. Naslednji dan družina Capulet najde odprto grobnico, v kateri ležita Romeo in Julija, in tako izve resnico o njiju. Družini Capulet in Monteg po tej tragediji zakopljeta bojno sekuro.

Zgodba o Romeu in Juliji velja za eno najbolj znanih ljubezenskih zgodb v svetovni književnosti.

Še danes to igro pogosto igrajo v gledališčih, posnetih pa je bilo tudi več filmov.

V italijanskem mestu Verona stoji hiša, v kateri naj bi živel Julija. Pred njo je danes postavljen Julijin kip. Hišo obiščejo številni turisti.

Tragedija o Romeu in Juliji je napisana v posebej poetičnem jeziku, ki je tudi starinsko obarvan, tako da je branje malce bolj zahtevno.

Prebrali boste odlomek v berilu na strani 74.

Zagotovo ne boste vsega razumeli, pa to niti ni tako pomembno.

Pomembno je, da začutite, kako so takrat pisali.

WILLIAM SHAKESPEARE: ROMEO IN JULIJA

(Napišite naslov v zvezek
čez 1 vrstico.)

VSEBINA ODLOMKA (ODGOVORITE NA SPODNJA VPRAŠANJA)

1. Določi dogajalni prostor tega odlomka.
2. Kdo nastopa v odlomku?
3. S čim v ljubezenskem zanosu primerja Romeo svojo izvoljenko?
4. Na začetku odlomka ima Romeo dolg govor. Komu govori? Kako imenujemo tak govor? (pomagaj si z: Potujmo v svet književnosti.)
5. S katero željo sklene svoj govor?
6. Julija pravi Romeu, naj se odpove svojemu imenu. Izpiši verze, ki to izražajo. Kateri razlogi napeljejo Julijo, da Romea nagovarja k temu?
7. Iz besedila izpiši tri trditve zaljubljenecv, iz katerih je razvidno, da je njuna ljubezen brezmejna in ne dopušča ovir.

ZVRST DELA

Prebrani odlomek iz berila spada v zvrst **dramatike**.

Za taka besedila je značilno, da:

- so napisana po vlogah – govor posamezne književne osebe;
- med osebami poteka dialog;
- so dodana tudi odrska navodila o prostoru, času, videzu, načinu govorjenja, ravnanju oseb, njihovem čustvovanju ipd.;
- so razdeljena na prizore in dejanja;
- so namenjena uprizoritvi.

VRSTA DELA

Dramska dela delimo na dve vrsti: **KOMEDIJE** (vesele in zabavne) in **TRAGEDIJE** (žalostne, saj se junakom godi nesreča, krivica, tragično končajo).

Romeo in Julija je **TRAGEDIJA** – mlada zaljubljenca ne smeta biti skupaj zaradi sprtih družin, zaradi nesrečnega zapleta pa oba umreta.

WILLIAM SHAKESPEARE (1564-1616)

Je svetovno znan dramatik.

Pisal je zgodovinske drame,
komedije, tragedije ...

Njegova najbolj znana dela so:

ROMEO IN JULIJA, SEN KRESNE
NOČI, UKROČENA
TRMOGLAVKA ...

Njegove igre so uprizarjali v
londonskem gledališču Globe
theatre (na sliki je današnja
replika).

